

UITVOERINGSAGENDA
CULTUUR & KUNST
Ambitieuus scenario
2023 & 2024

GEMEENTE

WEST
BETUWE

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Inleiding.....	3
Thema 1: Een sterke basisinfrastructuur.....	5
Thema 2: Lokaal cultureel en historisch besef.....	10
Financiën.....	14

Inleiding

Voor u ligt de uitvoeringsagenda Cultuur en Kunst ambitieus scenario 2023/2024. Voor de periode 2020 - 2023 heeft de gemeenteraad van West Betuwe jaarlijks een bedrag van €50.000 ter beschikking gesteld voor het ambitieuze scenario: geld dat incidenteel te besteden is en een structureel effect heeft. Voor de periode 2020-2021 is er een eerste versie van de uitvoeringsagenda opgesteld en vastgesteld door het college. Voor de jaren 2023 en 2024 gaan we door op de ingeslagen weg: we blijven werken aan een sterke basisinfrastructuur en aan het vergroten van het historisch besef. Wegens een overheveling van budget van 2022 is er in 2023 nog eens € 25.000 extra ter beschikking. Dit geld besteden we aan projecten die met beperkte begeleiding vanuit de gemeente succesvol te organiseren zijn. Bestaande culturele uitingen en subsidies worden buiten beschouwing gelaten.

In de uitvoeringsagenda voor 2023 blikken we deels terug op de behaalde resultaten van 2022. Daarnaast beschrijven we welke activiteiten we in 2023 gaan uitvoeren met onze culturele partners. De tijd die er in 2022 in de contacten is geïnvesteerd met het culturele veld, het uitvoeren van activiteiten uit de uitvoeringsagenda en het ontplooiën van initiatieven heeft in 2022 geresulteerd in creatieve ideeën en plannen. Ook in 2023 ervaren we veel creativiteit en betrokkenheid binnen de gemeente West Betuwe.

Kadernota Cultuur en Kunst West Betuwe

Deze uitvoeringsagenda komt voort uit de Kadernota Cultuur en Kunst West Betuwe 2020-2023. In deze kadernota staan speerpunten, doelen en ambities benoemd voor deze periode, met het accent op lokale uitingen en de beoefening van cultuur en kunst. In het Cultuur en Kunstbeleid staan vier speerpunten centraal:

- 1) Versterken: met aandacht voor een bloeiend cultureel verenigingsleven, aandacht voor vrijwilligers, identiteit en traditie.
- 2) Verbreden: iedereen moet mee kunnen doen, met extra inzet op de doelgroep jongeren.
- 3) Verbinden: cultuur en kunst verbindt mensen.
- 4) Vernieuwen: naast koesteren wat we hebben, willen we ook vooruit kijken en ruimte bieden aan vernieuwende vormen van cultuur en kunst.

Meer dan de helft van de beleidsperiode 2020-2023 laat zich kenmerken door het COVID-19 virus en de noodzakelijke beperkingen die dit virus met zich meebracht. Het gevolg hiervan is dat projecten langer doorlopen dan in eerste instantie was voorzien. Er kan daarom in dit stadium méér uit de ambities van deze beleidsperiode worden gehaald. Daarom zijn we voornemens de beleidsperiode met één jaar te verlengen. Op die manier hebben we de tijd om toekomstige beleidsveranderingen

goed uit te denken. Hierin volgen we de lijn die op rijksniveau is ingezet met de subsidieronde cultuur 2025-2028, waarvoor dezelfde voorwaarden gelden als de voorgaande periode.¹

Uitvoeringsagenda 2023 & 2024

De uitvoeringsagenda 2023 is een doorontwikkeling van de ingezette lijn van de jaren 2020-2022. Doelen en resultaten worden op hoofdlijnen benoemd met uitwerking en er worden concrete activiteiten en projecten onder gehangen. De praktische uitvoering vullen we wederom verder in met onze lokale partners. Onze ambitie is om met incidenteel geld een structureel effect te creëren. Het budget wordt ingezet voor kern overstijgende activiteiten.

We richten we ons het komende jaar op dezelfde twee thema's en de bijbehorende doelstellingen:

1. Een sterke basisinfrastructuur
  - 1.1. Een samenhangend en zichtbaar cultuur- en kunstaanbod.
  - 1.2. Toegankelijk en gevarieerd aanbod van cultuur- en kunstroutes.
  - 1.3. Zichtbare monumenten en/of bezienswaardigheden.
  - 1.4. Een sterk cultureel netwerk door kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering.

2. Lokaal cultureel en historisch besef
  - 2.1. Het stimuleren van nieuw lokaal aanbod van cultuureducatie.
  - 2.2. Collectief Cultuur en Kunst.
  - 2.3. Zichtbare en beschikbare volkscultuur.
  - 2.4. Zichtbare en toegankelijke kunst in de openbare ruimte, gerelateerd aan de West Betuwse identiteit en/of iconen.

Leeswijzer

In deze uitvoeringsagenda blikken we per thema kort terug op 2022. Daarna worden de activiteiten en projecten voor 2023 & 2024 geschetst. Op deze wijze blijft de totale uitvoeringsagenda een consistent geheel.

---

¹ De Raad voor Cultuur adviseerde in een brief (4 november 2021) het Rijk al voor een éénmalige verlenging van de cultuursubsidieperiode op Rijksniveau. De motivatie was "om rust en ruimte te creëren in de sector om herstel en innovatie de komende jaren te bevorderen en om toekomstige beleidsveranderingen goed uit te denken". Uiteindelijk is ervoor gekozen om voor de periode 2025-2028 de aanvraagronde inderdaad onder dezelfde voorwaarden als de voorgaande periode te organiseren. Raad voor Cultuur, Advies verlenging Cultuurplanperiode, 4 november 2021, p.1. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/10/19/subsidieronde-cultuur-2025-2028-onder-zelfde-voorwaarden-als-voorgaande-periode>

Thema 1: Een sterke basisinfrastructuur

Doelstelling 1.1 : Een samenhangend en zichtbaar cultuur- en kunstaanbod

Beoogde resultaten:

- Een actueel en toegankelijk overzicht van culturele- en kunstactiviteiten.
- Inwoners en toeristen kunnen eenvoudig het culturele aanbod raadplegen.

Uitvoeringsagenda 2022

In het eerste kwartaal van 2022 hebben we de nieuwe website Cultuur gelanceerd, we stimuleren de culturele organisaties om hun activiteiten aan te melden op de website.

Uitvoeringsagenda 2023 -2024

Als vervolg (en aanvulling) op de lancering van de nieuwe website Cultuur in 2022, willen we in 2023 ook de offline promotie van culturele initiatieven versterken. Dit doen we samen met onze culturele partners, de cultuurmakelaar, de cultuurcoaches en de afdeling Economie en Toerisme. Op die manier willen we een zo'n breed mogelijk publiek bereiken.

In 2024 organiseren culturele vertegenwoordigers van de gemeente met Cultuur- en Erfgoedpact Rivierenland een laagdrempelig project dat zich afspeelt langs meerdere locaties op en langs de Linge. Het project (genaamd Stromen) heeft als doel een structurele samenwerking en verbinding met cultuur en kunst te creëren tussen de verschillende kernen en het verhogen van de leefbaarheid. Vanwege de grootte van het project is een bijkomend effect een aantrekkelijke uitstraling van de gemeente West Betuwe buiten de eigen gemeente. In 2023 reserveren we budget voor de kosten in de gemeente West Betuwe.

Acties	Samenwerkingspartners	Begroot bedrag
Offline promotie versterken	Culturele partners, de cultuurmakelaar, de cultuurcoaches en de afdeling Economie en Toerisme	€ 500
Lingeproject	Het Collectief, Cultuur- en Erfgoedpact Rivierenland	€ 8.500

Beoogde resultaten:

Doelstelling 1.2	: Toegankelijk en gevarieerd aanbod van cultuur- en kunstroutes
-------------------------	---

- Totaalaanbod van overzichtelijke en eenvoudig beschikbare culturele en historische fiets- en wandelroutes voor inwoners en toeristen.

Uitvoeringsagenda 2022

In 2022 is de Cultuurwebsite gelanceerd. Onder andere de (nieuwe) kunst- en cultuurroutes, de cultuuragenda en ander kunst en cultuur gerelateerd aanbod is overzichtelijk en beschikbaar voor zowel inwoners van de gemeente als bezoekers van buiten onze gemeente.

Stichting Kunst en Cultuur West Betuwe heeft in 2022 de Kastelenroute ontwikkeld. De stichting lanceert de route in het voorjaar van 2023.

Uitvoeringsagenda 2023 -2023

De nieuwe Zonnewijzer in Meteren als onderdeel van de Zonnewijzerroute konden we in 2022 niet realiseren. Stichting Zonnewijzer realiseert in 2023 alsnog een Zonnewijzer in Meteren.

In 2023 Stichting Interzone deel 3 van de Verborgen Verhalen route. Drie nieuwe geluidswandelingen in het Oosten van de gemeente West Betuwe.

Acties	Samenwerkingspartners	Begroot bedrag
Mede financiering Zonnewijzer Meteren in het kader van de zonnewijzer-route	Stichting Zonnewijzerroute	€ 5.000
Verborgen Verhalen - Deel 3	Stichting Interzone	€ 7.500

Doelstelling 1.3 : Zichtbare openbare monumenten en/of bezienswaardigheden

Uitvoeringsagenda 2022

Bij veel monumenten en bezienswaardigheden stond al een (ANWB-)bord met informatie, in 2022 hebben we de informatieborden bij de kerken geïnventariseerd en een herstelronde gestart.

Uitvoeringsagenda 2023 - 2024

In 2023 starten we met een inventarisatie van de overige historische *landmarks*. Denk daarbij aan molens, kastelen, forten. Daarmee bepalen we welke van deze *landmarks* eventueel van een nieuw bord moeten voorzien.

Acties	Samenwerkingspartners	Begroot bedrag
Inventarisatie van ANWB-borden	n.t.b.	n.t.b.

Doelstelling 1.4 : Een sterk cultureel netwerk door kennisuitwisseling en deskundigheidsbevordering

Beoogde resultaten:

- Kennisplatform/netwerkvorming voor lokale verenigingen
- Deskundigheidsbevordering van cultuuraanbieders
- Sessie met partners over toekomst cultuurbeleid

Uitvoeringsagenda 2022

In 2022 vonden er wederom bijeenkomsten voor deskundigheidsbevordering en kennisvergroting plaats voor culturele aanbieders. Hier was grote behoefte aan na COVID-19. Samen met onze partners hebben we diverse bijeenkomsten en cursussen georganiseerd op basis van de behoefte van de organisaties. De cultuurcoaches van Welzijn West Betuwe, het Collectief en andere partners organiseerden deze sessies, met de 4 V's uit de kadernota Cultuur en Kunst als leidraad.

Het muziekplatform wilde in 2022 een muzikale tour door de gemeente organiseren. Door gebruik te maken van de, nog op te knappen, mobiele muziekkiosk kunnen ook de kernen aangedaan worden waar nu nog weinig mogelijkheden tot uitvoering van muziektredens zijn. Vanwege een beperkt animo bij de verenigingen en een beperkt aantal beschikbare vrijwilligers is dit in 2022 niet haalbaar gebleken.

Uitvoeringsagenda 2023 - 2024

In 2023 vinden er wederom bijeenkomsten voor deskundigheidsbevordering en kennisvergroting plaats voor culturele aanbieders. Samen met onze partners organiseren we diverse bijeenkomsten en cursussen op basis van de behoefte van de organisaties. De cultuurcoaches van Welzijn West Betuwe, het Collectief en andere partners organiseren deze sessies, met de 4 V's uit de kadernota Cultuur en Kunst als leidraad.

In 2023 organiseren we samen met Welzijn West Betuwe het jongerenfestival West Betuwe Bruist. Dit festival is een onderdeel van het CKV programma van de Lingeborgh. Het eerste gedeelte bestaat uit workshops voor de jongeren. Het tweede onderdeel bestaat uit een Culturele Uitmarkt waarbij cultuuraanbieders en jongeren kennis met elkaar maken. Het doel is dat de aanbieders meer voeling krijgen met de jongeren en het goed laten aansluiten van het culturele aanbod op de behoeften en wensen van de jongeren. Om wederzijdse versterking te bewerkstelligen, vindt de Cultuurprijs plaats aansluitend West Betuwe Bruist. Zo ontstaan er nieuwe verbindingen tussen de aanwezige doelgroepen (jongeren, cultuuraanbieders, cultuurmakers en kunstmakers).

<i>Acties</i>	<i>Samenwerkingspartners</i>	<i>Begroot bedrag</i>
Deskundigheidsbevordering, vrijwilligersbijeenkomsten en netwerkondersteuning	Gemeente in overleg met partners zoals Welzijn West Betuwe, cultuurmakelaar en maatschappelijke partners	€ 2.500
West Betuwe Bruist	Welzijn West Betuwe	€ 10.000
Cultuurprijs	Welzijn West Betuwe	€ 2.000

Thema 2: Lokaal cultureel en historisch besef

Doelstelling 2.1 : Het stimuleren van nieuw lokaal aanbod cultuureducatie

Beoogde resultaten:

- Scholen kennis laten maken met nieuw lokaal cultuureducatieaanbod

- Kinderen maken kennis met het lokale culturele erfgoed en de lokale cultuurhistorie

Uitvoeringsagenda 2022

In 2022 heeft vanuit het platform historische verenigingen ingestelde canoncommissie de Canon van gemeente West Betuwe ontwikkeld.

In 2022 zijn er met steun vanuit de gemeente tablets aangeschaft voor het onderwijs in samenwerking met de cultuurmakelaar en de cultuurcoaches. Met deze tablets kunnen de cultuurcoaches de kinderen lesgeven over muziek, film (ook bewerken), theater, geschiedenis etc.

In 2022 is door het Collectief 'Op zoek naar de ziel van West Betuwe' gemaakt. Een project waarin de relatie wordt gelegd met de identiteit van het West Betuwse landschap.

Uitvoeringsagenda 2023 -2024

De vanuit het Culturele Platform ontstane canoncommissie presenteert in 2023 de in 2022 ontwikkelde canon als onderdeel van de opdracht die in 2022 is verstrekt. De canoncommissie ontwikkelt in navolging van het ontwikkelde canon een boek waarin alle verhalen van de canon een plek krijgen. Dit boek zetten we vervolgens in voor cultuureducatie.

In 2023 vindt de start van natuur, milieu & boerderij-educatie West Betuwe plaats. De uitkomsten hiervan nemen we mee in de update van het Convenant Cultuureducatie voor 2024 en verder.

<i>Acties</i>	<i>Samenwerkingspartners</i>	<i>Begroot bedrag</i>
Canon West Betuwe	Canon Commissie	€ 17.000
Ontwikkeling natuur, milieu & boerderijeducatie	Onderwijs, cultuurmakelaar en cultuurcoaches	Financiering vanuit Planvorming en Onderzoek

Doelstelling 2.2	: Zichtbare Volkscultuur
-------------------------	--------------------------

Beoogd resultaat:

- Een gezamenlijk West Betuws lied gemaakt door lokale muzikmakers
- Oorkonde jubilerende verenigingen

Uitvoeringsagenda 2022

In 2022 is gestart met de organisatie om een West Betuws lied te maken. Hieraan hebben drie muziek- en cultuurprofessionals samengewerkt. Het winnende liedje wordt (kosteloos) aangeboden aan alle koren/muziekverenigingen, zodat het lied op diverse manieren door de hele gemeente tot uitvoering kan worden gebracht. In 2023 ronden we dit project af.

Lang bestaande verenigingen zouden in 2022 worden gewaardeerd door hen een (herdenkings-) oorkonde te geven. Dit is niet gebeurd, we gebruiken 2023 om te bepalen hoe hier invulling aan te geven.

Uitvoeringsagenda 2023 -2024

In 2023 wordt de winnaar van het West Betuws lied gekozen tijdens een speciaal daarvoor georganiseerde bijeenkomst. Vervolgens wordt het lied verder geprofessionaliseerd (met verschillende arrangementen) en uitgerold in de gemeente.

<i>Acties</i>	<i>Samenwerkingspartners</i>	<i>Begroot Bedrag</i>
Uitrollen West Betuws lied	Lokale muzikmakers	€ 8.000

Doelstelling 2.3	: Zichtbare en toegankelijke kunst in de openbare ruimte, gerelateerd aan de West Betuwse identiteit en/of iconen
-------------------------	---

Beoogd resultaat:

- Openbare kunst die toegankelijk is voor de inwoners
- Lokale kunstenaars inzetten

Uitvoeringsagenda 2022

In 2022 zijn we op diverse manieren aan de slag gegaan met kunst in de openbare ruimte en zoeken we daarin de samenwerking met lokale kunstenaars. Het collectief is bijvoorbeeld bezig met het project Met je neus in de wind. In 2022 zouden we op basis van het schetsontwerp 'Meta' van Meteren onderzoeken of en zo ja hoe (en met welke financiële middelen) dit kunstwerk gerealiseerd kan worden.

We hebben in 2022 ook kunst in de gemeentehuizen geïnventariseerd en getaxeerd.

Uitvoeringsagenda 2023 - 2024

In 2023 nemen we een besluit over het verstrekken van een opdracht voor het maken van een definitieve schets voor het kunstwerk META. Met META heeft de gemeente de kans om op basis van de opgravingen die in Meteren zijn gedaan een kunstwerk door een lokale kunstenaar te laten vervaardigen. Het nieuwbouwproject in Meteren is zo groot, dat het van toegevoegde waarde is om de leefbaarheid door middel van kunst in deze nieuwe wijk te vergroten. Vanwege het onderwerp (Meta) biedt het een kans om de identiteit van de wijk vorm te geven. Het is een moderne landmark op basis van de historie die in Meteren te vinden is. Het haalt de geschiedenis dichterbij. Indien we een opdracht voor een definitieve schets verstrekken, nemen we in 2023 ook het besluit voor het al dan niet realiseren van het kunstwerk in 2024. Indien we het kunstwerk in 2024 realiseren, moet hier in de uitvoeringsagenda 2024 geld voor worden gereserveerd.

In 2023 zetten we de volgende stappen in de herbestemming van 500 kunstwerken uit de gemeentelijke collectie en organiseren hiervoor een veiling. Hiervoor is geen geld gereserveerd, omdat we het project financieren met de opbrengst van de veiling.

In 2023 realiseert Het Collectief kunst in de openbare ruimte op basis van de plannen die zij in 2023 indienen en in overleg met de gemeente.

<i>Acties</i>	<i>Samenwerkingspartners</i>	<i>Planning</i>	<i>Financiën</i>
Meta	Lokale kunstenaar	2023	€ 9.000
Herbestemming 500 kunstwerken gemeentelijke collectie	Extern adviseur	2023	Kosten worden gedekt met opbrengsten veiling.
Kunst in de openbare ruimte	Het Collectief	2023	€ 5.000

Financiën

Doelstelling	Activiteit	Begroot
<i>1.1 Zichtbaar Cultuur- en Kunstaanbod</i>	Offline aanbieden van cultuuragenda Lingeproject Stroom	€ 500 € 8.500
<i>1.2 Cultuur en Kunstroutes</i>	Zonnewijzer (Meteren) Verborgene Verhalen - deel 3	€ 5.000 € 7.500
<i>1.4 Een sterk Cultureel Netwerk</i>	Deskundigheidsbevordering West Betuwe Bruist Cultuurprijs	€ 2.500 € 10.000 € 2.000
<i>2.1 Cultuureducatie</i>	Natuur, milieu en boerderijeducatie	€ 0
<i>2.3 Zichtbare Volkscultuur</i>	West Betuws Lied	€ 8.000
	Canon WB	€ 17.000
<i>2.4 Kunst in de Openbare Ruimte</i>	Definitief ontwerp META Poëzie in de openbare ruimte	€ 9.000 € 5.000
	TOTAAL	€ 75.000